Ministerie van Justitie en Veiligheid

Kerncijfers politie bij het tweede Halfjaarbericht 2021

Hoe ontwikkelt de Nederlandse politie zich en welke trends zijn daarin te zien? Ondersteunde kerncijfers over de politie geven daar meer inzicht in. Achtereenvolgens komen de thema's 'Politie en de samenleving', 'De toeruisting van de politieorganisatie' en 'De ontwikkeling van de taakuitvoering en het werkaanbod' aan de orde. Dit overzicht verschijnt twee keer per jaar en wordt aan het 'Halfjaarbericht politie' toegevoegd.

Verbaal met de opvolging van de Nationale Politie in 2015 is dat jaar, zoveel mogelijk, als startpunt genomen. De grafieken zijn gebaseerd op de meest recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), maar ook op jaarrekeningen, jaarverslagen, jaarverantwoordingen en begrotingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid en van de Politie. Er is een voornemen om de volgende edities van dit overzicht uit te breiden met additionele grafieken en gegevens in lijn met de reeds benoemde thema's.

Politie en de samenleving

Slachtofferschap

Er is sprake van een dalende trend van misdrijven. Logischerwijs neemt ook het aantal Nederlanders dat zich in de Veiligheidsmonitor aangeeft slachtoffer te zijn geweest van een geweld- vermogens- of vandalismedelict. In 2019 geeft namelijk 13,7 procent van de Nederlanders aan slachtoffer te zijn geweest van een of meerdere geweld-, vermogens- of vandalismedelicten. Dat is een lichte daling ten opzichte van het percentage in 2015 (15,8 procent), 2015 (17,6 procent) en 2017 (15 procent).

Slachtoffer

2013	2015	2017	2019*
19,8%	17,6%	15,2%	13,7%

Slachtoffer van Cybercrime

2013	2015	2017	2019*
12,6%	11,1%	11,0%	13,0%

* Dit zijn de meest recente cijfers. De Veiligheidsmonitor wordt elks per twee jaar uitgevoerd.

Bron: Veiligheidsmonitor

Bij cybercriminaliteiten is juist een lichte stijging waarneembaar: in 2019 geeft 13 procent van de Nederlanders aan slachtoffer te zijn geweest, ook een hogere aandeel dan in 2013 (12,6 procent), 2015 (11,1 procent) en 2017 (11 procent). Hackers komt het meest voor, gevolgd door koop- en verkoopfraude, cyberpesten en een stolen identiteitsfraude.

Onveiligheidsgevoel

De afgelopen jaren is het percentage van mensen dat aangeeft zich wel eens onveilig te voelen in de buurt afgenomen. In 2013 gaf 18,8% aan zich wel eens onveilig te voelen in de buurt en in 2019 was dit 14,4%.

Voelt zich **weleens** *onveilig in eigen buurt*

2013	2015	2017	2019*
18,8%	18,1%	16,4%	14,4%

* Dit zijn de meest recente cijfers. De Veiligheidsmonitor wordt elks per twee jaar uitgevoerd.

Bron: Veiligheidsmonitor

Disciplinaire onderzoeken

Disciplinaire onderzoeken zijn interne onderzoeken die uitgevoerd worden omdat er een vermoeden is van gepleegd plichtsverzuim door politiemedewerkers. In vergelijking met 2019 zijn er in 2020 minder disciplinaire onderzoeken uitgevoerd.

Bron: Jaarverantwoordingen politie 2019, 2020

Drie meestvoorkomende overtredingen die tot disciplinaire maatregelen leiden (2020)

In 2020 viel vaken diskwaart van de opgelegde disciplinaire maatregelen binnen deze drie categorieën.

Ontvangen klachten

2018	2019	2020
9.579 klachten in 2018	10.332 klachten in 2019	13.326 klachten in 2020

Burgers kunnen een klacht indienen over het optreden van politiemedewerkers. De klachtbehandeling door de politie is gericht op het herstel van vertrouwen van burgers in de politie, op het leren van klachten en op imagoverbetering. De afgelopen jaren is er een toename van het aantal klachten ten aanzien van de politie. Kantekening: niet alle klachten zijn ontvankelijk en zullen dus niet leiden tot allemaal door de politie in behandeling worden genomen.

Bron: Jaarverantwoordingen politie 2018, 2019, 2020

Drie meestvoorkomende klachten (2020)

De meeste ontvangen klachten in 2020 van burgers over de politie hadden betrekking op begeesting/handgedrag (27% van het totaal), gevolgd door geen/onvoldoende actie (13%) en onjuiste actie (11%). Ook in 2019 waren dit de meest prominente klachtenclusters.

Bron: Jaarverantwoordingen politie 2020

Geweld Door Politiemedewerkers (GDPA)

In 0,5% van de incidenten werd geweld door politiemedewerkers toegepast

De politiemedewerkers is erop gericht om situaties te de-escaleren. Het gebruik van geweld vormt voor de politie het laatste redmiddel. Door de aard van het politiewerk doen er zich altijd situaties voor waarin de politie genoodzaakt is geweld toe te passen.

In de registratieperiode* was de politie bij 26.455 incidenten genoodzaakt om geweld in te zetten. In 0,5% van alle incidenten waarbij de politie is ingezet, werd geweld door politiemedewerkers toegepast.

58,5% van de geweldstoepassingen betreft fysiek geweld

De meest toegepaste vorm van geweld is fysiek geweld (58,5%) dat onder meer bestaat uit het toepassen van controletechnieken, duwen en trekken. Als met fysiek geweld het beoogde doel niet kan worden bereikt kunnen er ook geweldsmiddelen worden ingezet, waaronder het vuurwapen (8,5%), pepperspray (5,5%) en de uitschuifbare wapenstok (5,2%).

*De gebsonde cijfers zijn van de periode 15 januari 2019 – 30 september 2020.

Bron: Verzamelbeeld politie, juni 2020

Geweld Tegen Politiebambenaren (GTPA)

In 2020 is het aantal geweldsincidenten tegen politiebambenaren toegenomen met 19% ten opzichte van het aantal incidenten in 2019.

2017	2018	2019	2020
9.598 registraties in 2017	10.781 registraties in 2018	10.624 registraties in 2019	12.543 registraties in 2020

Drie meestvoorkomende geweldsincidenten (2020)

In 2020 betrof ruim driekwart (78%) van de aanrandingsincidenten belediging, wedenspanningheid en woordelijke bedreiging.

*Wedenspanningheid: dit is gewelddadig verzet tegen een politiebambenaar, bijvoorbeeld tijdens een aanhouding

Bron: politie.nl

Contact met de politie

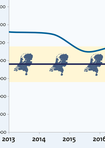

* Dit zijn de meest recente cijfers. De Veiligheidsmonitor wordt elks dere per twee jaar uitgevoerd.

Het aantal Nederlanders dat contact heeft met de politie neemt af en de tevredenheid over het laatste contact neemt toe blijkt uit de Veiligheidsmonitor. Het gaat bij deze contacten bijvoorbeeld om een melding of aangifte van een delict, een bekeuring of waarschuwing, of een praatje met een agent op straat.

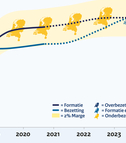

Bron: Veiligheidsmonitor

Tevredenheid over het functioneren van de politie

De tevredenheid over het functioneren van de politie is in de afgelopen jaren toegenomen.

2013	2015	2017	2019*
28,4%	30,2%	32,2%	35,2%

Er is aan alle respondenten van de Veiligheidsmonitor gevraagd hoe tevreden of ontevreden ze zijn over het functioneren van de politie in het algemeen. In 2019 is 35,2 procent tevreen (zeer) tevreden, 7 procent (zeer) ontreuden en 20,3 procent is niet tevreden en niet ontreuden. Het grootste deel van de respondenten geeft echter aan dit niet te kunnen beoordelen (34,6 procent) of geeft geen antwoord (2,3 procent).

* Dit zijn de meest recente cijfers. De Veiligheidsmonitor wordt elks per twee jaar uitgevoerd.

Bron: Veiligheidsmonitor

De toerusting van de politieorganisatie

Uitgaven ministerie van Justitie en Veiligheid (waarvan deel naar de politie)*

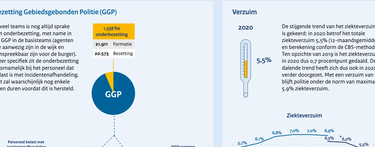

* Dit is inclusief de begrotingsartikelen artikel 13 van de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid (voor heet artikel 13 is

Bron: Kamerbrief beeldvorming geoorgaanseerde criminaliteit, Jaarverslag 2019 2020, Rijksbegroting ministerie van Justitie en Veiligheid 2021, Begroting en Jaarrekening politie 2020 2018

De afgelopen jaren gaat bijna de helft van de uitgaven van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar de politie. In 2020 ging ruim 6,2 miljard euro, 42% van de uitgaven van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar de Nationale Politie. In de begroting van 2021 is een voortgrijdse opbouw berekend.

Het geld dat de politie jaarlijks ter beschikking staat, is sinds de start van de Nationale Politie sterk toegenomen. Deze toename wordt de komende jaren nog verder bestendigd, zoals te zien in de begroting. Vanaf 2022 is er extra geld voor onderminning en veiligheid beschikbaar. Hiervan zal een deel een goede komen aan de politie.

Verdeling uitgaven van de politie

Het merendeel van het politiebudget wordt uitgegeven aan vaste kosten voor personeel en materieel, in een stabiele verhouding. Materiële kosten bestaat onder andere uit kosten voor de Nationale politiebanaan, vervoersmiddelen en ICT. Personeelskosten uit kosten voor salaris, opleiding en vorming, inhuur en mutaties personeelsvoorziening. De begrotingen 2021 en 2022 beogen de verhouding verder te verschuiven ten gunste van de materiële uitgaven.

Bron: Jaarverantwoordingen 2019 2020, Begroting en beheerplannen politie 2020 2021 en 2021 2026

Bezettingsgraad operationeel personeel

Bron: Jaarverslagen 2013 2020 en begroting en beheerplannen politie 2021 2022 en 2022 2026

Operationeel politiepersoneel in personeelscategorieën: bezetting

Om de ondeing van het operationeel politiepersoneel te kunnen tonen worden de werkoorten 'opsporing' en 'informatiefunctie' ingedeld naar Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LNFP) functies en niet meer, zoals in eerdere communicatie wel het geval was, gedefinieerd volgens het Inrichtingsplan van 2013. Op deze wijze kan er inzicht worden geboden in hoeveel fte operationele politiemedewerkers werkzaam zijn binnen deze werksoorten.

Gebiedsgebonden Politie: 21.754
Opsporing: 19.398
Intake & Service en Middengarm: 5.377
Informatiefunctie: 4.455
Bron: 1.179
Bron: 1.179
Informatiefunctie
Bron: 1.179
Bron: 1.179
Bron: 1.179